

Sytuacja prawna jednostki we współczesnym demokratycznym państwie prawa a proces prywatyzacji zadań publicznych

Zgodnie z art. 2 Konstytucji RP „Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej”¹. Wspomniany artykuł „ma doniosłe znaczenie normatywne, bowiem jako norma konstytucyjna stanowi ważną i wiążącą dyrektywę interpretacyjną dla wszystkich innych rozwiązań”² w państwie. Artykuł 2 Konstytucji RP ustanawia zasadę demokratycznego państwa prawa, która kształtuje ustrój państwa i wpływa na stosunki zachodzące między jednostką a administracją publiczną³. Zasada demokratycznego państwa prawa nie bez przyczyny zawarta została w art. 2 ustawy zasadniczej, znajdującym się w rozdziale pierwszym Konstytucji RP⁴,

- 1 Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.). Dalej: Konstytucja RP, ustawa zasadnicza.
- 2 Z. Witkowski, *Wybrane zasady prawa konstytucyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej*, [w:] *Prawo konstytucyjne*, Z. Witkowski (red.), Toruń 2002, s. 74.
- 3 A. Błaś, *Dylematy administracji publicznej w państwie prawa*, [w:] *Prawo do dobrej administracji: materiały ze Zjazdu Katedr Prawa i Postępowania Administracyjnego*, Z. Niewiadomski, Z. Cieślak (red.), Warszawa-Dębe 23–25 września 2002, s. 44.
- 4 M. Dacewicz, *Konstytucyjne podstawy ustroju administracji publicznej*, [w:] *Dziesięć lat reformy ustrojowej administracji publicznej w Polsce*, B. Uliasz, E. Kruk (red.), Warszawa 2009, s. 82.

a to dlatego, że stanowi ona konstrukcję składającą się z dyrektyw, które przesądzają o organizacji i funkcjonowaniu administracji publicznej⁵, a jej podstawowym elementem jest prymat prawa powszechnie obowiązującego, który odnoszony jest do wszelkich działań władzy publicznej w państwie⁶. Jednym z głównym zadań ustanowionego w art. 2 Konstytucji RP demokratycznego państwa prawa jest urzeczywistnianie zasady sprawiedliwości społecznej po to, aby działalność państwa w stosunku do jego obywatele znajdowała umocowanie w prawie, a obywatele posiadali gwarancję pewności prawa, bezpieczeństwa prawnego oraz tego, że państwo będzie powstrzymywało się od ingerencji w sferę ich wolności osobistych. Przy czym podporządkowanie państwa prawu oznacza tutaj podporządkowanie takiemu prawu, które odpowiada określonym wartościom, tj. demokracji i sprawiedliwości⁷.

W demokratycznym państwie prawa ważne miejsce zajmuje kwestia związana z sytuacją prawną jednostki⁸, która powinna cechować się pewnością, rozumianą jako gwarancja trwałości i nienaruszalności praw i wolności oraz jako zabezpieczenie przed nakładaniem na obywateli obowiązków nieprzewidzianych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego⁹. Podkreśla się w związku z tym, że w demokratycznym państwie prawa jednostka powinna mieć zagwarantowaną pewność i stabilność swojej sytuacji prawnej, które pozwalają na racjonalne planowanie działań i czynienie planów dotyczących przyszłości. W dalszej kolejności podkreśla się też, że tak rozumianej pewności sytuacji prawnej nie może naruszać działalność państwa definiowana jako polityka administracyjna¹⁰.

---

5 P. Tuleja, *Pojęcie zasady konstytucyjnej*, [w:] *Zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej w nowej Konstytucji*, K. Wójtowicz (red.), Acta Universitatis Wratislaviensis, Prawo CCLVIII, Wrocław 1997, s. 8.

6 A. Błaś, *Państwo prawa i polityka administracyjna*, [w:] *Ustrój administracji publicznej*, E. Nowacka (red.), Warszawa 2000, s. 141.

7 J. Oniszczuk, *Prawo do dobrej demokracji i zasada zaufania jednostki do państwa*, [w:] *Dziesięć lat konstytucji Rzeczypospolitej polskiej*, E. Gdulewicz, H. Zięba-Załucka (red.), Rzeszów 2007, s. 223.

8 J. Boć, *Pojęcie sytuacji prawnej* [w:] *Prawo administracyjne*, Wrocław 2005, s. 378. Zdaniem J. Bocii sytuacja prawna oznacza społeczną sytuację podmiotu, która jest wyznaczona i określona przez prawo bądź opartą na nim wypowiedź organu administracyjnego. Idem, *Pojęcie sytuacji...*, s. 378.

9 A. Błaś, *Dylematy administracji publicznej...*, s. 45.

10 A. Błaś, *Państwo prawa...*, s. 142.

Zdaniem A. Zielińskiego na omawianą pewność sytuacji prawnej jednostki składają się m.in. bezpieczeństwo prawne i pewność prawa, która stanowi czynnik umacniania spokoju i ładu społecznego w państwie¹¹. To właśnie bezpieczeństwo prawne, którego głównymi cechami są: przewidywalność rozwiązań legislacyjnych, poszanowanie przez ustawodawcę istniejących stosunków prawnych (a zwłaszcza umownych) oraz ich stabilność¹², stanowi o przewidywalności organów państwa i pozwala jednostce na prognozowanie działań własnych¹³. Jest jednak rzeczą oczywistą, że całkowita pewność sytuacji prawnej w praktyce nie istnieje¹⁴. Mimo to w państwie prawa jednostka posiada zaufanie do państwa i do prawa przez nie stanowionego, które zdaniem Trybunału Konstytucyjnego opiera się „na pewności prawa, a więc na takim zespole cech przysługujących prawu, które zapewniają jednostce bezpieczeństwo prawne, umożliwiają jej decydowanie o swoim postępowaniu w oparciu o pełną znajomość przesłanek działania organów państwowych oraz konsekwencjach prawnych, jakie jej działania mogą pociągnąć za sobą”¹⁵.

W nauce prawa zauważa się, że w demokratycznym państwie prawa obowiązuje zasada prawnego podporządkowania państwa prawu powszechnie obowiązującemu. Wszystkie koncepcje państwa prawa zakładają w związku z tym, że administracja publiczna opiera swoje istnienie na prawie powszechnie obowiązującym, a jej działalność cechuje się wykonawczym charakterem i jest poddana kontroli sądowej¹⁶. W państwie prawa administracja ujmowana jest zatem w znaczeniu prawnym jako „praktyczne i bezpośrednie organizowanie zadań odbywające się na podstawie

11 A. Zieliński, *Pewność prawa*, [w:] *Jakość prawa*, Warszawa 1996, s. 44.

12 J. Oniszczyk, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego na początku XXI w.*, Kraków 2004, s. 211.

13 Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny łączy się z tym obowiązek ustawodawcy „szanowania proceduralnych aspektów zasady demokratycznego państwa prawnego, a w szczególności szanowania zasad „przyzwoitej legislacji”. Omówione zasady wyrażają się także obowiązkiem ustawodawcy do ustanawiania „odpowiedniej” *vacatio legis* oraz do należytego sformułowania przepisów przejściowych. Zob.: Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 stycznia 1999 r., K. 27/98, OTK ZU 1999, Nr 1, poz. 1.

14 S. Jędrzejewski, *Zagadnienie trwałości decyzji administracyjnej*, „Państwo i Prawo” 1972, z. 7, s. 64.

15 Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 czerwca 2000 r., P. 3/00, OTK ZU 2000 r., Nr 5, poz. 138.

16 A. Błaś, *Dylematy administracji publicznej...*, s. 45.

norm prawnych i wywierające skutki prawne¹⁷, jak również jako „przejęte przez państwo i realizowane przez jego zawisłe organy, a także przez organy samorządu terytorialnego zaspokajanie zbiorowych i indywidualnych potrzeb obywateli, które wynikają ze współżycia ludzi w społecznościach”¹⁸. Tak więc w państwie prawa administracja publiczna łączona jest z wykonywaniem zadań publicznych, które unormowane są w przepisach prawa powszechnie obowiązującego¹⁹ i istnieje po to, aby realizować zadania publiczne, które ujmowane są jako jej obowiązki prawne²⁰.

Biorąc to pod uwagę zaznacza się, że w państwie prawa pojęcie zadania publicznego oznacza taką konstrukcję prawną, która obejmuje prawny obowiązek osiągnięcia lub utrzymania określonego stanu przez wskazany normatywnie podmiot²¹. W nauce prawa administracyjnego przyjmuje się, że takie rozumienie zadania publicznego wiąże się z kwestią ponoszenia odpowiedzialności za jego wykonanie²². W państwie prawa obywatel, który jest bezpośrednim lub też pośrednim adresatem świadczeń lub działań, będących pochodną zadań publicznych, posiada roszczenie wobec organu administracji publicznej o wykonanie obowiązku wynikającego z zadania publicznego²³. W konstrukcji prawnej zadania publicznego kluczowym jest zatem element obowiązku²⁴, który tworzy sytuację, w której jednostka posiada publiczne prawo podmiotowe, rozumiane jako „sytuacja prawna obywatela (jednostki zbiorowej) w obrębie, której obywatel

---

17 J. Borkowski, *Określenie administracji i prawa administracyjnego*, [w:] *System prawa administracyjnego*, J. Starościak (red.), Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977, s. 13.

18 J. Boć, *Pojęcie administracji*, [w:] *Prawo administracyjne*, J. Boć (red.), Wrocław 2005, s. 16.

19 *Ibidem*, s. 17.

20 M. Tabernacka, *Zakres wykonywania zadań publicznych przez organy samorządów zawodowych*, Wrocław 2007, s. 80.

21 *Ibidem*.

22 Jak podkreśla J. Blicharz pojęcie zadania publicznego odnosi się do prawnie określonego obowiązku stanowiącego konkretyzację celu działania organu administracji publicznej, który to cel organ może osiągnąć za pomocą posiadanych kompetencji. Przez pojęcie kompetencji autorka rozumie natomiast prawnie określony zakres uprawnień i obowiązków do podjęcia działalności w określonych formach prawnych. Zob.: J. Blicharz, *Zakres znaczeniowy pojęcia „zadanie publiczne”*, „Przegląd Prawa i Administracji” LXXI, Wrocław 2005, s. 61–62.

23 M. Tabernacka, *Zakres wykonywania zadań publicznych...*, s. 81.

24 M. Elżanowski, *Kompetencje rad nadzorczych i terenowych organów administracji państwowej*, [w:] *Terenowe organy administracji i rady narodowe po reformie*, J. Słuzewski (red.), Warszawa 1977, s. 213.

ten (jednostka zbiorowa), opierając się na chroniących jego interesy prawne normach prawnych może skutecznie żądać czegoś od państwa lub może w sposób niekwestionowany przez państwo coś zdziałać²⁵. Inna sytuacja oznaczałaby, że administracja błędnie interpretuje swoje funkcje wobec obywateli²⁶. Obszar realizacji praw podmiotowych określonych przez Konstytucję i ustawy wyznaczony jest bowiem przez sferę zadań publicznych²⁷, które wykonują, jako ich obowiązki, organy władzy publicznej oraz samorząd terytorialny. Samorząd terytorialny wówczas, gdy wykonywanie tych zadań nie zostało zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych²⁸. Obowiązki te istnieją bez względu na to, czy zostały ustanowione przez normę prawną rangi ustawowej czy też konstytucyjnej, jak również bez względu na to, kto w rzeczywistości będzie ostatecznym wykonawcą zadania publicznego²⁹.

Obecnie w funkcjonowaniu administracji publicznej daje się zauważyć zjawisko o tendencji wzrostowej³⁰, które polega na redukcji zadań publicznych³¹ i przekazywaniu ich do realizacji podmiotom spoza struktury organizacyjnej administracji publicznej (np. organizacjom pozarządowym, fundacjom, stowarzyszeniom, spółkom prawa handlowego, osobom fizycznym)³². Zjawisko to w literaturze przedmiotu łączone jest z szeroko rozumianą prywatyzacją wykonywania zadań publicznych³³,

25 W. Jakimowicz, *Publiczne prawa podmiotowe*, Kraków 2002, s. 34.

26 A. Błaś, *Współczesne problemy prawa administracyjnego i nauki administracji*, [w:] *Między przyszłością a tradycją w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana prof. Janowi Bociowi*, J. Supernat (red.), Wrocław 2009 s. 48.

27 A. Błaś, *Prawo administracyjne wobec przemian we współczesnym państwie prawnym*, [w:] *Nowe problemy badawcze w teorii prawa administracyjnego*, J. Boć, A. Chajbowski (red.), Wrocław 2009, s. 38.

28 Konstytucja RP.

29 M. Tabernacka, *Zakres wykonywania zadań publicznych...*, s. 86–86.

30 A. Błaś, *Granice prywatyzacji zadań publicznych*, [w:] *Samorząd terytorialny III Rzeczypospolitej. Dziesięć lat doświadczeń*, S. Michałowski (red.), Lublin 2002, s. 304.

31 A. Błaś, *Dylematy administracji publicznej...*, s. 50.

32 H. Izdebski, M. Kulesza, *Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne*, Warszawa 1998, s. 128.

33 Na temat prywatyzacji wykonywania zadań publicznych zob. w szczególności: S. Biernat, *Prywatyzacja zadań publicznych. Problematyka prawna*, Wrocław-Kraków 1994, L. Zacharko, *Wybrane problemy prywatyzacji zadań publicznych samorządu terytorialnego*, „Samorząd Terytorialny” 1994, Nr 10, J. Korczak, *Prywatyzacja zadań gminy*, [w:] *35-lecie Instytutu Nauk Administracyjnych Uniwersytetu Wrocławskiego*, J. Boć (red.), Wrocław 2007, K. Bandarzewski, *Prywatyzacja zadań*

która oznacza zmniejszenie zakresu zadań wykonywanych przez administrację³⁴. Zdaniem A. Błaś wspomniana tutaj prywatyzacja zadań publicznych może być ujmowana w dwóch znaczeniach: 1) szerokim i 2) wąskim. W znaczeniu szerokim prywatyzacja oznacza przekazywanie podmiotom prywatnym zadań publicznych, których obowiązek realizacji spoczywa na państwie. Natomiast w znaczeniu wąskim oznacza ona proces przekazywania podmiotom prywatnym zadań publicznych, przypisanym do realizacji przez prawo administracji rządowej i samorządowi terytorialnemu³⁵. Całość regulacji prawnej związana z tym zjawiskiem nie jest skodyfikowana³⁶, a uregulowania prawne odnoszące się do prywatyzacji wykonywania zadań publicznych znajdują się w wielu aktach prawnych³⁷ i nie tworzą jednolitej instytucji prawnej³⁸.

Omawiane zjawisko wynika z tego, że administracja publiczna w wyniku rozrostu swoich zadań nie jest w wystarczającym stopniu przygotowana do ich świadczenia³⁹, przez co w dłuższej perspektywie czasu nie istnieje „możliwość zaspokojenia zapotrzebowania na świadczenia usług publicznych wyłącznie potencjałem administracji publicznej”⁴⁰. Prywatyzacja wykonywania zadań publicznych w pierwszej kolejności dotyczy zadań związanych z administracją świadczącą i obejmuje często ich całe dziedziny⁴¹. W jej wyniku organy władzy publicznej przestają być bezpośrednimi

---

publicznych, [w:] *Koncepcja systemu prawa administracyjnego. Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego Zakopane 24–27 września 2006 r.*, K. Bandarzewski (red.), Warszawa 2007.

34 A. Błaś, *Administracja publiczna w dobie globalizacji*, [w:] *Nauka administracji*, J. Boć (red.), Wrocław 2012, s. 144.

35 A. Błaś, *Granice prywatyzacji...*, s. 303.

36 E. Knosala, *Zarys nauki administracji. Seria akademicka*, Kraków 2005, s. 87.

37 Możliwość umownego powierzania zadań z zakresu gospodarki komunalnej podmiotom prywatnym stwarzają m.in. ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236), ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2013 r., poz. 182).

38 S. Biernat, *Prywatyzacja zadań publicznych. Problematyka prawna*, Warszawa–Kraków 1994, s. 139.

39 A. Miruć, *Współdziałanie podmiotów zajmujących się pomocą społeczną*, [w:] *Formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego*, B. Dolnicki (red.), Warszawa 2012, s. 54.

40 J. Korczak, A. Miruć, *Outsourcing komunalny na rzecz organizacji pożytku publicznego w sferze pomocy społecznej w świetle najnowszych regulacji prawnych*, [w:] *Prawne aspekty prywatyzacji*, J. Blicharz (red.), Wrocław 2012, s. 155.

41 E. Knosala, *Zarys nauki...*, s. 88.

dostarczycielami usług, a stają się nimi podmioty prywatne⁴², które przejmują odpowiedzialność za ich wykonanie. Biorąc pod uwagę tę kwestię podkreśla się jednak, że prywatyzowanie wykonywania zadań administracji publicznej nie powinno prowadzić do niejasności związanych z odpowiedzialnością prawną za prawidłową realizację zadania publicznego⁴³. Kwestia ustalenia ostatecznej odpowiedzialności za ostateczne wykonanie zadania publicznego jest bowiem istotna dla jednostki, która była beneficjentem usług świadczonych dotychczas przez administrację publiczną. Słusznie zauważa jednak A. Pakuła, że samo przekształcenie prawno-organizacyjne form wykonywania zadań publicznych nie zmienia ich charakteru prawnego. Wynika z tego, że zadanie pozostaje publicznym tak długo, dopóki prawo powszechnie obowiązujące obciąża odpowiedzialnością prawną za jego realizację podmioty publiczne⁴⁴.

Prywatyzacja wykonywania zadań administracji publicznej przynosi wiele pozytywnych skutków, niesie jednak ze sobą również pewne zagrożenia. Do najczęściej dostrzeganych negatywnych skutków prywatyzacji wykonywania zadań administracji publicznej⁴⁵ zalicza się przekształcenie dotychczasowej bezpłatności świadczeń w odpłatność, co zdaniem A. Błasia powoduje zastąpienie równości i powszechności korzystania z nich przez nierówność i zróżnicowanie⁴⁶. Z kolei według E. Knosali i R. Stasikowskiego prywatyzacja wykonywania zadań publicznych powoduje, że dotychczasowe stosunki administracyjnoprawne zostają zastąpione stosunkami prawnymi regulowanymi przez przepisy prawa cywilnego, co skutkuje zastąpieniem kontroli administracyjnej przez kontrolę sądową, która została utworzona dla realizacji zupełnie innych celów⁴⁷. W nauce wskazuje się również, że omawiane zjawisko prowadzi do wykluczenia pewnych grup społecznych jako potencjalnych nabywców usług. Zauważa się bowiem, że pewne grupy z powodu zbyt niskich dochodów nie są w stanie zapłacić

---

42 A. Błaś, *Administracja publiczna w dobie...*, s. 41.

43 A. Błaś, *Prawo administracyjne wobec...*, s. 42.

44 A. Pakuła, *Prawno-organizacyjne formy realizacji świadczeń w państwie prawa na przykładzie ochrony zdrowia (na tle przekształceń zakresu zadań i roli administracji publicznej)*, [w:] *Jednostka, państwo, administracja – nowy wymiar. Międzynarodowa konferencja naukowa Olszanica 23–26 maja 2004 r.*, E. Ura (red.), Rzeszów 2004, s. 364–365.

45 E. Knosala, R. Stasikowski, *Typologia zadań publicznych...*, s. 340.

46 A. Błaś, *Administracja publiczna w dobie...*, s. 42.

47 E. Knosala, R. Stasikowski, *Typologia zadań publicznych...*, s. 340.

za wysoki standard usług świadczonych przez podmioty prywatne⁴⁸. Podkreśla się również, że podmioty prywatne realizując zadania publiczne nie zawsze są w stanie zagwarantować ciągłości świadczonych przez siebie usług. Wpływają na to głównie zasady wolnego rynku, które powodują zmiany reguł udzielania świadczeń, ponoszenia za nie odpłatności, a często prowadzą nawet do zaprzestania dostarczania usług w sytuacji, gdy nie przynoszą one zysku ich prywatnym świadczeniodawcom⁴⁹. Należy jednak podkreślić, że z uwagi na charakter usług wykonywanych przez podmioty prywatne, ich poziom nie powinien być gorszy od usług, które dostarcza administracja publiczna. Podmioty prywatne powinny bowiem zapewniać usługi o tym samym⁵⁰, a nawet wyższym standardzie.

Sytuacja prawna jednostki w warunkach prywatyzacji wykonywania zadań administracji publicznej uzależniona jest zatem od tego w jakim stopniu państwo urzeczywistnia zasadę demokratycznego państwa prawa, której realizacja zapewnia poczucie bezpieczeństwa i stabilności prawnej oraz pozwala na podejmowanie działań i planów dotyczących przyszłości. Dlatego też prywatyzując zadania publiczne organy administracji publicznej nie uwalniają się w sposób całkowity od sprawowania nadzoru nad ich realizacją przez podmioty prywatne oraz zachowują możliwość władczej ingerencji, gdy zadania te nie są realizowane w sposób prawidłowy⁵¹. W demokratycznym państwie prawa dowolne przekazywanie realizacji zadań publicznych podmiotom prywatnym zabezpieczone zostało przez społeczno-polityczną odpowiedzialność państwa i jego administracji⁵², które zaspokajają potrzeby społeczne w imię interesu publicznego⁵³. Wynika to z tego, że w państwie prawa nie wolno dopuścić do tego, aby pewność sytuacji prawnej jednostki przekształciła się w niepewność. Idea administracji publicznej pojmowanej jako konstrukcja prawna⁵⁴, zagwa-

---

48 J. Korczak, *Prywatyzacja zadań...*, s. 123.

49 A. Błaś, *Administracja publiczna w dobie...*, Wrocław 2004, s. 43.

50 K. Karasiewicz, *Orzecznictwo dotyczące usług użyteczności publicznej*, [w:] *Nieuczciwe klauzule w prawie umów konsumenckich*, E. Łętowska, K. Osajda (red.), Warszawa 2005, s. 577.

51 A. Błaś, *Prawo administracyjne wobec przemian...*, s. 40.

52 E. Knosala, *Zarys nauki...*, s. 90.

53 A. Błaś, *Granice prywatyzacji...*, s. 310–311.

54 A. Błaś, *Nauka administracji w kregu nauk prawnych – dziedzictwo europejskie*, [w:] *Współzależność dyscyplin badawczych w sferze administracji publicznej*, M. Domagała, J. Izdebski, T. Stanisławowski, S. Wrzosek (red.), Warszawa 2010, s. 381–382.

rantowanie możliwości realizacji przez obywateli ich praw i wolności, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i zaufania do państwa⁵⁵, i to, że na administracji ciąży prawny obowiązek zapewnienia ciągłości realizacji zadań publicznych⁵⁶ przesądzają o gwarancji pewności sytuacji prawnej jednostki w demokratycznym państwie prawa.

Bibliografia

- Bandarzewski K., *Prywatyzacja zadań publicznych*, [w:] *Koncepcja systemu prawa administracyjnego. Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego Zakopane 24–27 września 2006 r.*, Bandarzewski K. (red.), Warszawa 2007.
- Biernat S., *Prywatyzacja zadań publicznych. Problematyka prawna*, Wrocław-Kraków 1994.
- Blicharz J., *Zakres znaczeniowy pojęcia „zadanie publiczne”*, „Przegląd Prawa i Administracji” LXXI, Wrocław 2005.
- Błaś A., *Dylematy administracji publicznej w państwie prawa*, [w:] *Prawo do dobrej administracji: materiały ze Zjazdu Katedr Prawa i Postępowania Administracyjnego*, Niewiadomski Z., Cieślak Z. (red.), Warszawa-Dębe 23–25 września 2002.
- Błaś A., *W sprawie jakości działań organów administracji publicznej*, [w:] *Jakość administracji publicznej. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Cezdyna k. Kielc, 24–26 września 2004 r.*, J. Łukasiewicz (red.), Rzeszów 2004.
- Błaś A., *Administracja publiczna w dobie globalizacji*, [w:] *Nauka administracji*, J. Boć (red.), Wrocław 2012, s. 144.
- Błaś A., *Granice prywatyzacji zadań publicznych*, [w:] *Samorząd terytorialny III Rzeczypospolitej. Dziesięć lat doświadczeń*, Michałowski S. (red.), Lublin 2002.
- Błaś A., *Nauka administracji w kręgu nauk prawnych – dziedzictwo europejskie*, [w:] *Współzależność dyscyplin badawczych w sferze administracji publicznej*, Domagała M., Izdebski J., Stanisławowski T., Wrzosek S. (red.), Warszawa 2010.
- Błaś A., *Państwo prawa i polityka administracyjna*, [w:] *Ustrój administracji publicznej*, Nowacka E. (red.), Warszawa 2000.
- Błaś A., *Prawo administracyjne wobec przemian we współczesnym państwie prawnym*, [w:] *Nowe problemy badawcze w teorii prawa administracyjnego*, Boć J., Chajbowski A. (red.), Wrocław 2009.

---

55 A. Błaś, *W sprawie jakości działań organów administracji publicznej*, [w:] *Jakość administracji publicznej. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Cezdyna k. Kielc, 24–26 września 2004 r.*, J. Łukasiewicz (red.), Rzeszów 2004, s. 63–64.

56 E. Knosala, R. Stasikowski, *Typologia zadań publicznych...*, s. 337.

- Boć J., [w:] *Prawo administracyjne*, Wrocław 2005.
- Borkowski J., *Określenie administracji i prawa administracyjnego*, [w:] *System prawa administracyjnego*, Starościk J. (red.), Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977.
- Dacewicz M., *Konstytucyjne podstawy ustroju administracji publicznej*, [w:] *Dziesięć lat reformy ustrojowej administracji publicznej w Polsce*, Ulijasz B., Kruk E. (red.), Warszawa 2009.
- Elżanowski M., *Kompetencje rad nadzorczych i terenowych organów administracji państwowej*, [w:] *Terenowe organy administracji i rady narodowe po reformie*, Słuzewski J. (red.), Warszawa 1977.
- Izdębski H., Kulesza M., *Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne*, Warszawa 1998.
- Jakimowicz W., *Publiczne prawa podmiotowe*, Kraków 2002.
- Jędrzejewski J., *Zagadnienie trwałości decyzji administracyjnej*, Państwo i Prawo 1972, z. 7.
- Karasiewicz K., *Orzecznictwo dotyczące usług użyteczności publicznej*, [w:] *Nieuczciwe klauzule w prawie umów konsumenckich*, Łętowska E., Osajda K. (red.), Warszawa 2005.
- Knosala E., Stasikowski R., *Typologia zadań publicznych (szkic z nauki administracji i prawa administracyjnego)*, [w:] *Między przyszłością a tradycją. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Janowi Bociowi*, Supernat J. (red.), Wrocław 2009.
- Knosala E., *Zarys nauki administracji. Seria akademicka*, Kraków 2005.
- Korczak J., Miruć A., *Outsourcing komunalny na rzecz organizacji pożytku publicznego w sferze pomocy społecznej w świetle najnowszych regulacji prawnych*, [w:] *Prawne aspekty prywatyzacji*, Blicharz J. (red.), Wrocław 2012.
- Korczak J., *Prywatyzacja zadań gminy*, [w:] *35-lecie Instytutu Nauk Administracyjnych Uniwersytetu Wrocławskiego*, Boć J. (red.), Wrocław 2007.
- Miruć A., *Współdziałanie podmiotów zajmujących się pomocą społeczną*, [w:] *Formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego*, Dolnicki B. (red.), Warszawa 2012.
- Oniszczyk J., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego na początku XXI w.*, Kraków 2004.
- Oniszczyk J., *Prawo do dobrej demokracji i zasada zaufania jednostki do państwa*, [w:] *Dziesięć lat konstytucji Rzeczypospolitej polskiej*, Gdulewicz E., Zięba-Załuska H. (red.), Rzeszów 2007.
- Pakuła A., *Prawo-organizacyjne formy realizacji świadczeń w państwie prawa na przykładzie ochrony zdrowia (na tle przekształceń zakresu zadań i roli administracji publicznej)*, [w:] *Jednostka, państwo, administracja – nowy wymiar. Międzynarodowa konferencja naukowa Olszanica 23–26 maja 2004 r.*, Ura E. (red.), Rzeszów 2004.
- Tabernačka M., *Zakres wykonywania zadań publicznych przez organy samorządów zawodowych*, Wrocław 2007.
- Tuleja P., *Pojęcie zasady konstytucyjnej*, [w:] *Zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej w nowej Konstytucji*, Wójtowicz K. (red.), Acta Universitatis Wratislaviensis, Prawo CCLVIII, Wrocław 1997.

- Witkowski Z., *Wybrane zasady prawa konstytucyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej*, [w:] *Prawo konstytucyjne*, Witkowski Z., Toruń 2002.
- Zacharko L., *Wybrane problemy prywatyzacji zadań publicznych samorządu terytorialnego*, „Samorząd Terytorialny” 1994, Nr 10,
- Zieliński A., *Pewność prawa*, [w:] *Jakość prawa*, Warszawa 1996.

Akty prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2013 r., poz. 182).
- Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236).

Orzecznictwo

- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 czerwca 2000 r., P. 3/00, OTK ZU 2000 r., Nr 5, poz. 138.
- Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 stycznia 1999 r., K. 27/98, OTK ZU 1999, Nr 1, poz. 1.